

βόιδα είναι ἀντίπερα 'ς τὸ καταρράχι Πελοπν. (Μάν.) || *Ἀσμ.

Ποτάμι, γιὰ λιγόστεψε, ποτάμι, στρέψε πίσω
γιὰ νὰ περάσ' ἀντίπερα, πέρα 'ς τὰ κλεφτοχώρια
πολλαχ.

Τὰ γράμματά 'ναι 'ς τὸ χαρτὶ κι ὁ νοῦς μου πέρα πέρα,
πέρα κι ἀντίπερα, πέρα 'ς τὲς μανδομάτες

*Ηπ.

'Σ τὸ πέραν τὸ ἀντίπεραν εἰς τὸ κρυὸν πεγάδιν
Τραπ. || Ποιήμ.

Χαμένη σάλπιγγα, τί θές κι αὐτοὺς τοὺς ἥσκους κράζεις;
καὶ σύ, τί θές ἀντίπερα, ποῦ σὰν ἡχὼ τῆς μούάζεις;
ΔΣολωμ. 259 Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. Πελοπν. (Γύθ.) καὶ ὑπὸ^{τὸν τύπ.} Ἀντίπερο αὐτόθ. Πβ. ἀποπέρα.

ἀντιπέραμα τό, *Ιων. (Κρήν.)

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πέραμα.

Πέραμα, πόρος, διάβασις: *Ἀσμ.

Καὶ μὲ τοῦ μαύρου τὸ φιλεῖ πέραμα θενὰ κάμω,
πέραμα κι ἀντιπέραμα γιὰ νὰ περάσω πέρα.

ἀντιπέραστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἐπιφρ. ἀντιπέρας καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -τος. Πβ. ἀντίκρυν - ἀντίκρυτος.

Ο πέραν τινός, ὁ ἀντικρινός: *Ἀσμ.

Θωρεῖς ἔκεινο τὸ βουλγὸν καὶ τ' ἄλλο τ' ἀντιβούνιν
καὶ τ' ἄλλο τ' ἀντιπέραστον ποῦ ἔν' ψηλὸν καὶ μέγαν;

ἀντιπέρατο τό, ἀμάρτ. ἀδιπέρατο Κρήτ. ἀδιβέρατο
Κρήτ.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. περάτης.

Τὸ μέρος τῆς παραστάδος εἰς τὸ ὅποιον προσαρμόζεται
ο μοχλὸς ὁ κλείων θύραν ἢ παράθυρον: *Ἀσμ.

Βάνει βαρσάμους μάδαλο, βασιλικὸν περάτες,
καὶ βάνει κι ἀδιπέρατο βιόλες καὶ καδιφέδες.

ἀντιπέρατος ὁ, Κάρπ.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ἐπιθ. *περατὸς <περνῶ.

Βραχώδης τόπος δύσβατος: Ὁμπτζος ἀντιεργὴ τὸν ἀντι-
πέρατο πρῶτος (ὅμπτζος=δρόπιος). Συνών. κακοπέρατος.

ἀντιπερίζω Πελοπν. (Μάν.) ἀδιπερίτζω Σύμ.

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. ἀντίπερα.

Διέρχομαι διὰ τοῦ ἀντικρινοῦ τόπου ἔνθ' ἀν.: Ἀπο-
ληγόρα τὸν εἶδα κι ἀντιπέρισε Μάν.

ἀντιπερνῶ σύνηθ. ὕπερεργῶ Ρόδ. ὕπερεργῶ Κάλυμν.
ἀντιπερνῶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Χαλδ.) ἀντιπεράνω Πόντ.
(Άμισ.)

'Εκ τοῦ μεσν. ἀντιπερνῶ.

1) Διαβαίνω εἰς τὸν ἀντικρινὸν τόπον Πόντ. (Χαλδ.)
Σαλαμ.: Ἀντιπέρασον τὸ μωρὸν 'ς ἄλλο τὴ μερέαν Χαλδ.
Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαλάλ. Χρόν. 139,7 (ἔκδ. Βόννης)
«ἀντιπέρασαν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀδιαβηνῶν». 2) Διέρ-
χομαι ἐπανειλημμένως, συνήθως μετὰ τοῦ περνῶ ἔνθ' ἀν.:
Περνῶ κι ἀντιπερνῶ (πηγανοέρχομαι) σύνηθ. Ὅλοι φορᾶ-
μένοι, ἀναλλαγμένοι περάνοντας κι ἀντιπεράνοντες Ἀμισ. || *Ἀσμ.

Ἐντα περνᾶς κι ἀντιπερνᾶς κι ἀγεβοκατεβαίνεις;
τὰ παπούτσιάκια σου χαλᾶς κ' ἐμένα δὲ μὲ πάιρεις
*Ιων. (Κρήν.)

Πέρασε κι ἀντιπέρασε, πουλλί μ', ἀγάπησά σε
καὶ μέο' 'ς τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς ἐφυτολόησά σε
Τῆλ.

Συχνὰ περνῶ κι ἀντιπερνῶ 'ς τὸ μαρμαρένῃ ἀλώνι
δπ' ἀλωνίζουν δώδεκα καὶ γέροντα δεκαπέντε
*Ηπ.

ἀντιπηδῶ ἀμάρτ. ἀντιπηδῶ Κάρπ.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ρ. πηδῶ.

Κάμνω ἄλμα, πηδῶ: *Ἀσμ.

*Ἀντιπηδῆ μὲ τὴν ὁξυὰν ὁ νεὸς ὁ λαουνάρις,
συμπλεξᾶς, ἀρπᾶ καὶ τὸν λαὸν ποὶ τῶν σκυλλῶν τὰ δόντα
(οξὺ = ποιμενικὴ ράβδος, συμπλεξᾶς = πλησιάζω).

ἀντιπιθεύω Πελοπν. (Μάν.) Σῦρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ρ. πιθεύω, περὶ οὐ ίδ.
ΒΦάβην ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 44 κέξ.

Ἐναντιοῦμαι διὰ λόγων, ἀντιλέγω ἐπιμόνως: Αὐτὸ τὸ
παιδὶ ὅλο μ' ἀντιπιθεύει Μάν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀντιμιλῶ.

ἀντίπιστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πίστι.

Ο ἐναντιούμενος εἰς τὴν πίστιν, εἰς τὴν χριστιανικὴν
θρησκείαν, συνήθως εἰς τὴν φρ.: Τὸν ἀντίπιστο σ!' (τῆς
φρ. προηγεῖται τὸ αἰσχρᾶς σημ. φῆμα). Συνών. ἀντί-
θεος 1, ἀντίχριστος, ἀπιστος.

ἀντίπλακο τό, Σίφν.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πλάκα ἢ πλακί.

Λιθίνη πλάκε διὰ τῆς ὁποίας φράσσεται τὸ στόμιον τῆς
ἄγγειοπλαστικῆς καμίνου κατὰ τὴν καμίνευσιν.

ἀντίπλατα ἐπίφρ. *Ηπ. (Κόνιτσ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πλάτη.

Εἰς τὴν πλάτην: *Ἀσμ.

Λγὸ χατζαρεῖς τοῦ ἔδωκε ἀντίπλατα καὶ πίσω.

ἀντίπλατο τό, *Ηπ. (Ιωάνν.)

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πλάτη.

Πληθ., τὸ μεταξὺ τῶν ώμοπλατῶν μέρος τοῦ κορμοῦ:
Μὲ πονᾶν τ' ἀντίπλατα.

ἀντιπλέκω Πόντ. (Οἰν.)

Τὸ μεταγν. ἀντιπλέκω.

Διαλύω τὸ πλεχθέν. Συνών. ξεπλέκω.

ἀντιπλοίαρχος ὁ, λόγ. κοιν.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πλοίαρχος.

Ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ,
ο ἀμέσως κατώτερος τοῦ πλοιάρχου, ο οίκνει ἀντικαθιστῶν
τὸν πλοιάρχον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

ἀντίπλουμο τό, Ρόδ.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πλούμι.

Μικρὸν κεντητὸν ποίκιλμα ως συμπλήρωμα μεγαλυ-
τέρων κατὰ τὴν ἐπιχώριον χειροτεχνίαν.

ἀντίπλωρος ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ.

Έκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀντίπλωρος.

Ἐπὶ ἀνέμου, ο ἀντιθέτως πρὸς τὴν πρῷραν πνέων, οὐχὶ^{οὐρίος}, ἀντίθετος.

ἀντιπόδι τό, ἀμάρτ. ἀδιπόδι Κρήτ.

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πόδι.

Παρεμβολὴ τοῦ ποδὸς μεταξὺ τῶν ποδῶν ἄλλου, ὑπο-
σκελισμός: Ἀδιπόδι τοῦ βαλε. Συνών. κολοπόδι, τρι-
κλοπόδι, τρικλοποδιά.

ἀντιποδία ἡ, Πόντ. (Κερασ.) ἀντιποδίγια Πόντ.
(Κερασ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. πόδι κατὰ τὸ συνών.
ἀναποδία.

Ἐκβασις ἀντίθετος πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον, περιπέτεια:
Φρ. Τ' ἔργον ἀντιποδία ἔρθεν (δὲν ἀπέβη κατ' εὐχήν). Ἀντι-
ποδία ἔρθαμεν (ηλθομεν εἰς φῆμιν). Συνών. ἀναποδία 1.

